

YLIKIIMINKI

Kohteen nimi: Sompakangas (lounas) 1000017951

Määrittys ja mj-luokka: Kivikautinen asuinpaikka. 2?/3

Peruskartta: 3511 11 SOMEROVAARA

Koordinaatit: p = 7233500, i = n. 3457100, z = n. 80-82,5
(alueen keskikohta)

Etäisyystieto: Ylikiimingin kirkosta n. 18 km pohjoiseen

Kylä, kylänosa: Ylikiiminki, Arkala

Tila 1: 973-401-0157-0000

Maanomistaja 1:

Kohde sijaitsee Ylikiimingin kirkosta n. 18 km pohjoiseen ja Kuusamontien varrella olevasta Arkalan taajamasta n. 3 km länsiluoteeseen Sompakankaan lounaispuolella. Alue on etelässä olevaa kohti suota loivasti laskevan hiekkakankaan reunamaa, joka on maa-aineksen oton tuhoamaa. Kohteen eteläpuolella kulkee metsätie ja kohteen halki laskee syvä ojakaivanto etelään.

Tien pohjoispuolelta, tien eteläreunalla olevasta punapäisestä merkkipaalusta n. 15 metriä luoteeseen, tavattiin kuoritulta maanpinnalta kvartsi-iskoksia (n. 7233494/3457050). Näissä saattoi olla kyse myös ns. telaketjukvartsista. Etäämpänä pohjoisessa, 15 – 25 metriä tiestä, oli ojan länsipuolella pieni kaistale säilynyttä alkuperäistä maanpintaa. Kaistaleen noin metrin korkuisessa itätörmässä oli useita palaneita kiviä (15 – 20 kpl.) 10 – 15 metrin matkalla. Hiekka oli paikoin punertavaa. Kvartsia ei vyöryneestä hienohiekkaisesta törmästä tavattu. Punaista hiekkaa oli myös ylempänä tuhotussa rinteessä, mutta täältäkään ei löytöjä tehty.

Ojaleikkauksen itäpuolella oli hienohiekkainen rinne, jonka rinteeseen paljaalla ylätaiteella kivettömällä alueella erottui kauas kaksi voimakkaan punertavaa kohtaa. Nämä olivat halkaisijaltaan noin metrin ja niiden keskinäinen etäisyys oli 5 – 10 metriä. Kohdissa oli paakkuuntunutta rautahiekkaa ja jokunen palanut kivi. Luoteisemman läikän reunalta tavattiin kvartsinen iskukivi ja pieni kivilaji-iskos (kohdassa 7233538/3457137). Näiden lounaispuolella oli värjäytymättömässä hiekassa kooltaan edellisten kanssa samaa luokkaa oleva palaneiden kivien keskittymä (kohdassa n. 7233506/3457163), jonka kupeelta poimittiin yksi kvartsiitti-iskos. Näiden itäpuolella kankaanreuna muuttui vähitellen kivisemmäksi, mutta on mahdollista, että asuinpaikkaa on jonkin verran tällä alueella säilynyt.

Alun perin kyseessä on ollut suhteellisen laaja asuinpaikka, joka kuitenkin on pääosin hiekanotossa tuhoutunut. Mikäli kyseessä on rantasidonnainen kohde, ajoittuu se alueen maannouseman perusteella aikaan n. 4700 -5000 eKr.

Kohde tarkastettu 3.6.2008 viereisen tilan Vastike-Lastu maa-aineksenottolupaa varten tehdyn käynnin aikana.

Digikuvat: PPM PPM DG VH 3:2008:02:01-09

Tarkastuslöydöt: KM 37413:1-3 (kivilaji-iskos, kvartsinen iskukivi, kvartsiitti-iskos)

Kartta: peruskarttaote 1:20 000, pk 3511 11 Somerovaara (p. 1981, päälle p. 1990)

Oulussa 15.8.2008

Mika Sarkkinen M.S.
Mika Sarkkinen
tutkija
Pohjois-Pohjanmaan museo

YLKIIMINKI SOMPAKANGAS (LOUNAS)

KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA

$p = 7233 \ 500$
 $\gamma = 3457 \ 100$
 $z = n. \ 80-82,5$

PK 3511 11 SOMEROVAARA

TARK. 2008 M. SARKKINEN